

9. számú melléklet

PTE MŰVÉSZETI KAR Képzőművész-tanár szak és Design- és vizuálművészet-tanár szak

A KOMPLEX SZÓBELI VIZSGA TÉMAKÖREI

Záróvizsgakérdések és a hozzájuk rendelt szakirodalom*

1. A pedagógia alapjai

a) A hazai köznevelési rendszer alakulása, összefüggésben a tanulásfelfogás, tudásfelfogás változásaival. A világkép, emberkép és gyermekkép különböző történeti korszakokban, az egyes korok nevelési eszményei, a jelentősebb (egyetemes és magyar) pedagógiai gondolkodók.

b) Az öröklődés és nevelhetőség kérdésének bemutatása a vizuális művészeti területeken.

Kötelező irodalom:

- Fehérvári Anikó (2015): Társadalmi mobilitás és az iskola. In: Varga Aranka (szerk.): *A nevelésszociológia alapjai*. Wlislócki Henrik Szakkollégium, PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs, 183-209. <http://mek.oszk.hu/14500/14566/>
- Fehérvári Anikó, Imre Anna, Tomasz Gábor (2011): Az oktatási rendszer és a tanulói továbbhaladás. In: Balázs Éva, Kocsis Mihály, Vágó Irén (szerk.): *Jelentés a magyar közoktatásról 2010*. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest. 133-196. <http://mek.oszk.hu/12800/12893/12893.pdf>
- Kozma Tamás (2015): Az oktatási rendszer szociológiája. In: Varga Aranka (szerk.): *A nevelésszociológia alapjai*. Wlislócki Henrik Szakkollégium, PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs, 183-209. <http://mek.oszk.hu/14500/14566/>
- Mészáros István, Németh András és Pukánszky Béla (2005): *Neveléstörténet. Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Pukánszky Béla (2001): *A gyermekkor története*. Műszaki Kiadó, Budapest.

2. Neveléstan I

a) Az iskola nevelési funkciói, arculata, légköre, hierarchiarendszere, kommunikációja, rejtett tanterve.

b) A szaktanár személyiségfejlesztő feladatai: a személyes, szociális, kognitív és speciális kompetenciák elemzése, fejlesztési lehetőségei. Mutassa be egy szakmai példán keresztül.

Kötelező irodalom:

- Bábosik István (2004): *Nevelésselmélet*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Benedek András és Golnhofer Erzsébet (szerk., 2014): *Tanulmányok a neveléstudomány köréből 2013*. Tanulás és környezete. MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság, Budapest.
- Falus Iván (szerk., 2007): *A tanárrá válás folyamata*. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Mrázik Julianna (2015): *Nevelés és iskola: A nevelés pedagógiai antropológiai és összehasonlító megközelítése*. Ad Librum Kiadó, Budapest.
- Nagy József (2002): *XXI. század és nevelés*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Nagy József (2007): *Kompetenciaalapú, kritériumorientált pedagógia*. Mozaik Kiadó, Szeged.

- Zrinszky László (2001): *Neveléstudományok*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

3. Neveléstan II

a) A sajátos nevelési igényű tanuló fogalma, az érintettek köre, lehetőségeik a magyar iskolarendszerben. Az integráció, inklúzió és a szelekció kérdései.

b) A hátrányos helyzetű tanulók fejlesztésének specialitásai a képzőművész-tanár és a design- és vizuálművészet-tanár lehetőségeivel. Egy bevált program bemutatása (például az Igazgyöngy Alapítvány, a Kreatív Partnerség, az Élmény Műhely Program).

Kötelező irodalom:

- Arató Ferenc, Horváth Attila és Varga Aranka (2008): *Hatékony együttnevelés az iskolában – pedagógus-továbbképzési kézikönyv*. Kiadta az Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest.
- Bacskay Bea, L. Ritók Nóra, Lénárd Sándor és Rapos Nóra (2008): *Kooperatív tanulás a hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének elősegítésére*. Pedagógus-továbbképzési kézikönyv. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest.
- Kőpatakiné Mészáros Mária (2011): *A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált/inkluzív nevelése*. Kiadta a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pécs.
- M. Nádasi Mária és Hunyady Györgyné (2014): *Fekete pedagógia*. Diszfunkcionális pedagógiai hatások az iskolában. In: Hunyady Györgyné és M. Nádasi Mária (szerk.): *Az iskolakép változatai és változásai*. ELTE Eötvös Kiadó, Bp. 65-73. http://www.eltereader.hu/media/2014/06/Hunyady_Nadasi_Az_iskolakep_READER.pdf
- Torgyik Judit és Karlovitz János (2006): *Multikulturális nevelés*. Bölcsész Konzorcium, Budapest.
- Varga Aranka (2015): *Az inklúzió szemlélete és gyakorlata*. PTE BTK Neveléstudományi Intézet Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Wlislócki Henrik Szakkollégium, PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Wlislócki Henrik Szakkollégium, Pécs, 241-273. <http://mek.oszk.hu/14500/14566/>
- Varga Aranka (2015): *Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában*. In: Varga Aranka (szerk.): *A nevelésszociológia alapjai*. Wlislócki Henrik Szakkollégium, PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Wlislócki Henrik Szakkollégium, Pécs, 241-273. <http://mek.oszk.hu/14500/14566/>

4. Didaktika és oktatásszervezés I

a) Az oktatási folyamat dokumentumrendszere és tervezési szintjei: a NAT, a Kerettanterv, a vizsgaszabályzat, érettségi vizsga, szakmai vizsga, az iskola pedagógiai programja, helyi tanterve. A tanmenet, tematikus terv és az óravázlat készítése. A szervezéssel kapcsolatos dokumentumok fajtái.

b) Mutassa be az oktatás rendszerelvű modelljét egy saját szakmai példán keresztül (cél, tananyag, követelmény, szervezési és munkaformák, módszerek, eszközök, értékelés).

Kötelező irodalom:

- Ballér Endre (2003): *A tanterv*. In: Falus Iván (szerk.): *Didaktika*. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 191-216.
- Balogh László (1998): *Tanulási stratégiák és stílusok, a fejlesztés pszichológiai alapjai*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.
- Bárdossy Ildikó és Dudás Margit (2010): *A tanulás tervezése és értékelése*. Pécsi Tudományegyetem BTK, Pécs.

http://www.educatio.hu/nyilvanossag/hirek_kozlomenyek/eselyegyenloseg_programcsomagok.

- Báthory Zoltán (2000): *Tanulók, iskolák, különbségek*, Tankönyvkiadó, Budapest.
- Falus Iván (szerk., 2007): *Didaktika*. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Komenczi Bertalan (2009): *Elektronikus tanulási környezetek*. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Petriné Feyér Judit (2004): *A problémaközpontú csoportmunka*. Gondolat Kiadói Kör, Budapest.

5. Didaktika és oktatásszervezés II

a) Az oktatási intézmények szervezeti sajátosságai (felelősség-megosztás, döntéshozatal, intézményértékelés).

b) Intézményi és tanórai szervezési feladatok és lehetőségek a képzőművész-tanár és a design- és vizuálművészet-tanár szaktanári munkában.

Irodalom:

- Bánkúti Zsuzsanna és Lukács Judit (szerk., 2015): *Tanterv, Tankönyv, Vizsga*. Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet, Budapest.
- Csapó Benő (szerk., 2012): *Mérlegen a magyar iskola*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Halász Gábor (2012): *A pedagógiai rendszerek általános hatás – és bevételek vizsgálatai rendszere*. In: Falus Iván, Környei László, Németh Szilvia, Sallai Éva (szerk.): *A pedagógiai rendszer. Fejlesztők és felhasználók kézikönyve*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. Budapest, 2012. 209-243.
- Kotschy Andrásné (2013): *Oktatásszervezés elmélete*. Kiadta az Eszterházy Károly Főiskola, Eger.
- Kotschy Beáta (2003): *Az oktatás célrendszere*. In: Falus Iván (szerk.): *Didaktika: Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 137–164. Online: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_519_42498_2/ch14s02.html
- Nahalka István (2003): *Az oktatás társadalmi meghatározottságának értelmezési keretei*. In: Falus Iván (szerk.): *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 37-54. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_519_42498_2/ch14s02.html

6. Tanári kommunikáció

a) Az iskolai kommunikáció. Asszertív kommunikáció, segítő kommunikáció a tanár-diák, tanár-tanár, tanár-szülő kapcsolatban. A hatékony együttműködés kulcstényezői. Generációs kihívások a tanári munkában.

b) A digitális kommunikáció felhasználása az oktatásban a saját szakterületen.

Kötelező irodalom:

- Balázs Sándor (2000): *A pedagógiai kommunikációs képességek fejlesztésének elméleti és gyakorlati problémái*. Okker, Budapest.
- Barkó Endre: *Kommunikatív didaktika*. Dinasztia Kiadó, Budapest, 1998.
- Hunya Márta (2005): *A virtuális tanítási környezet*. Iskolakultúra. 10. sz. 53-69.
- Zrinszky László (2002): *Gyakorlati pedagógiai kommunikáció*. ADU-FITT IMAGE, Budapest.

7. Szakképzés-pedagógiai kutatás módszerei

a) A pedagógiai kutatás célja, tárgya, jellemzői, folyamata. A kutatási probléma és hipotézis meghatározása. Kutatási stratégiák és módszerek.

b) Egy szaktantárgyi „mini kutatás” bemutatása.

Kötelező irodalom:

- Falus Iván (szerk., 2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- Pedagógiai folyóiratok kutatásokat bemutató tanulmányai.

8. Mérés és minőség a szakképzésben

- a) A mérés lehetséges területei és a kapcsolódó háttérvizsgálatok. A mérés eszközei.
b) A művészeti szakképzési iskolák minősítése és akkreditációja, mint külső audit.

Kötelező irodalom:

- Bredács Alice (2015): A hagyományos és az IKT-vel támogatott mérés és értékelés a szakképzésben. Digitális tananyag.
- Makó Ferenc: A magyar szakképzési rendszer fejlesztése „szakképzés-vizsgálatok 2008-2010.” ZSKF TKK Füzetek 6. L'Harmattan Kiadó, 2010, 35–38.

9. Felzárkóztatás és tehetséggondozás

- a) A multikulturális és inkluzív tanulói környezetek és azok szocializációs-nevelési és tanulási-tanítási vonatkozásainak elemzése. A felzárkóztatási folyamat megtervezése.
b) A tanár és a tehetségfejlesztő hálózat szerepe a tehetségfejlesztő munkában, a saját szaktantárgyában.

Kötelező irodalom:

- Gyarmathy Éva (2006): A tehetség. Fogalma, összetevői, típusai, azonosítása. ELTE, Eötvös Kiadó, Budapest.
- Gyarmathy Éva (2007): A tehetség. Háttere és gondozásának gyakorlata. ELTE, Eötvös Kiadó, Budapest.
- Havas Gábor (2008): Esélyegyenlőség, deszegregáció. In: Zöld Könyv a magyar közoktatás megújításáért. ECOSTAT Kiadó, Budapest, 121–139.
- Balogh László (2016): *Az egyéni tehetségfejlesztő programok alapjai: Kézikönyv az egyéni tehetségfejlesztő programok kidolgozásához és megvalósításához.* Didakt Kiadó, Debrecen.

10. Oktatástechnológia és multimédia

- a) A multimédia használatának pedagógiai-pszichológiai háttere.
b) Képek, hangok, mozgóképek beillesztése a digitális tananyagba, a saját szakterületén.

Kötelező irodalom:

- Benedek András (szerk., 2013): Digitális pedagógia 2.0. Typotex Kiadó, Budapest.
- Holzinger, Andreas (2004): A multimédia alapjai. Kiskapu Kiadó, Budapest.

11. Általános lélektani alapismeretek.

- a) A megismerési folyamatok az érzékeléstől a gondolkodásig: a figyelem. Az emocionális fejlődés és akarati cselekvés vonatkozásai.
b) A tanári attitűdök alakulása, pozitív gondolkodás és beállítódás. Empátia a pedagógiai munkában.

Kötelező irodalom:

- Bernáth László és Révész György (2004): A pszichológia alapjai. Tertia Kiadó, Budapest.
- N. Koller Katalin és Szabó Éva (szerk. 2004): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris-Századvég Kiadó, Budapest.

12. A személyiség közelítésének aspektusai.

a) A vérmeérséklet és nevelés. A személyiség zavarai és ennek iskolai megjelenése. Az ön- és társismeret jelentősége és módszerei.

b) A motiváció és viselkedés. Szociális tényezők hatása a motívumtanulásra. A teljesítménymotiváció kérdésköre, a sikerorientáltság tényezői. Az iskolai kudarcok. Stressz az iskolában, stratégiák a megküzdésre.

Kötelező irodalom:

- Carver, Charles S. és Schreier, Michael F. (1998): Személyiségpszichológia. Osiris-Századvég Kiadó, Budapest.
- Pléh Csaba, László János és Oláh Attila (szerk., 2001): Tanulás, kezdeményezés, alkotás. Eötvös Kiadó Kft., Budapest.
- Réthy Endréné (2003): Motiváció, tanulás, tanítás: Miért tanulok jól vagy rosszul? Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

13. Fejlődéapszichológiai alapismeretek.

a) A pszichikus ontogenezis bemutatása. Az anya-gyermek kapcsolat fejlődésbeli szerepe. A személyiség pszichoszexuális fejlődése, a pubertáskor problémái, identitás, szerepdiffúzió.

b) Az új generáció jellemzői és fejlesztésük új lehetőségei a szaktantárgyán keresztül.

Kötelező irodalom:

- Cole, Michael és Cole, Sheila R (2006): Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó, Budapest.
- Tari Annamária (2011): A „Z” generáció. Tericum Kiadó, Budapest.
- N. Kollár Katalin és Szabó Éva (2004): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest.

* A vizsgakérdéseket a Tanárképző Központ által közétett anyag és a képzési sajátosságok alapján állítottuk össze. Az A és a B kérdéseket szétválasztása növeli a variációs lehetőségeket.

VONATKOZÓ TÖRVÉNYEK

110/2012 (VI.4.) Kormányrendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról. *Magyar Közlöny*, 66.szám 10635-10848.

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100190.TV

A közoktatástól szóló 1993. évi LXXIX. törvény:

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=19431

TOVÁBBI SZAKIRODALOM AZ ÉRDEKLŐDÉS ELMÉLYÍTÉSE CÉLJÁBÓL

Antalné Szabó Ágnes (2006): *A tanári beszéd empirikus kutatások tükrében*. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest.

Arató Ferenc és Varga Aranka (2006): *Együtt-tanulók kézikönyve – Bevezetés a kooperatív tanulásszervezés rejtelmeibe*. PTE BTK, Neveléstudományi Intézet, Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs. Újabb kiadások: Educatio Társ. Szolg. Kht., Budapest, 2008. és Mozaik Kiadó, Szeged, 2012.

Bárdos Jenő (2012): A tantárgy-pedagógiák szerkezete, megítélésük kritériumai. *Magyar Pedagógia*, 112.évf. 2. sz. 61-75.

Bárdossy Ildikó (2011): *Lehetséges kérdések és válaszok a curriculum fejlesztéshez*. PTE, Pécs. http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/curriculum/v_3_5_az_oktats_s_a_helyi_curriculum_rtkelse

- Bárdossy Ildikó, Dudás Margit, Pethóné Nagy Csilla és Priskinné Rizner Erika** (2002): *A kritikai gondolkodás fejlesztése. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei*. PTE, Pécs – Budapest. http://pedtamop412b.pte.hu/files/tiny_mce/File/KG1.pdf
- Bárdossy Ildikó, Dudás Margit, Pethóné Nagy Csilla és Priskinné Rizner Erika** (2003): *Kooperatív pedagógiai stratégiák az iskolában IV*. PTE BTK TI, Pécs. <http://pedtamop412b.pte.hu/menu/40/26>
- Csapó Benő** (2003): *A képességek fejlődése és iskolai fejlesztése*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Csépe Valéria** (2008): A különleges oktatást, nevelést és rehabilitációs célú fejlesztést igénylő (SNI) gyermekek ellátásának gyakorlata és a szükséges teendők. In: Fazekas. Köllő – Varga (szerk.): *Zöld könyv a magyar közoktatás megújításáért*. Ecostat, Budapest. 139-166. <http://oktatas.magyarorszagholnap.hu/images/ZKTartalom.pdf>
- Dezső Renáta Anna** (szerk., 2014): *Differenciált tanulásszervezés a többszörös intelligenciák elméletének alkalmazásával*. Pécsi Tudományegyetem BTK Neveléstudományi Intézet, Pécs. <http://mek.oszk.hu/13600/13617/13617.pdf>
- Fehérvári Anikó** (2015): *Társadalmi mobilitás és az iskola*. In: Varga Aranka (szerk.): *A nevelésszociológia alapjai*. Wlislócki Henrik Szakkollégium, PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs. 2015. 183-209. <http://mek.oszk.hu/14500/14566/>
- Fehérvári Anikó** (szerk., 2016): *Merre tart a pedagógusszakma?* OFI Budapest. <http://ofi.hu/sites/default/files/attachments/pedagoguskutatasok.pdf>
- Fischerné Dárdai Ágnes, Márhoffer Nikolett, Molnár-Kovács Zsófia és Szücs-Rusznak Karolina** (2015): Tankönyvek, taneszközök a nevelés történetében. Comeniustól a kísérleti tankönyvekig. In: Vörös Katalin (szerk.): *Neveléstörténet az osztatlan tanárképzésben*. Pécsi Tudományegyetem, Pécs. 2015. http://polc.ttk.pte.hu/tamop-4.1.2.b.2-13/1-2013-0014/13/tanknyvek_taneszkzok_a_nevels_trtneben_comeniustl_a_ksrleti_tanknyv.html
- Fűzi Beatrix** (2015): A tanári szerepmodell fejlesztésében rejlő lehetőségek. *Neveléstudomány / Oktatás–Kutatás–Innováció* 4.sz. 38-56. http://nevelstudomany.elte.hu/downloads/2015/nevelstudomany_2015_4_38-56.pdf
- Györgyi Zoltán** (2016): Közoktatás-irányítási változatok. *Új Pedagógiai Szemle*, 5-6.sz. 17-40.
- Halász Gábor** (2013): *Az oktatáskutatás globális trendjei*. Neveléstudomány: Oktatáskutatás Innováció, 1.1.64-90.
- Halász Gábor** (2015): *Pedagógusszakma, pedagógusmunka és személyes adottságok*. Oktatási Hivatal, Budapest.
- Herbszt Mária** (2010): *A tanári beszédmagatartás*. (Alkalmazott nyelvészeti mesterfüzetek 01.) Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Szeged.
- Horváthová Kinga és Szőköl István** (2016): *A pedagógiai kommunikáció*. Selye János Egyetem Tanárképző Kar, Komárom.
- Hunya Márta** (2009): Projekt módszer a 21. században I. *Új Pedagógiai Szemle*, 11. 75-96.
- Huszár Ágnes** (2015): *A nyelvi szocializáció és az iskola*. In: Varga Aranka (szerk.): *A nevelésszociológia alapjai*. Wlislócki Henrik Szakkollégium, PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs, 2015. 273-293.
- Kádárné Fülöp Judit** (2015): Nemzetközi tudásmérés - hazai oktatáspolitikai. *Educatio*, 2.sz.
- Kagan, Spencer** (2001): *Kooperatív tanulás*. Önkönet Kft. Budapest.
- Kéri Katalin** (1996): Adalékok a pedagógusok etikai kódexének elkészítéséhez. In: Hoffman Rózsa (szerk.): *Pedagógus etika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 34-44. <http://kerikata.hu/publikaciok/text/etikakod.htm>
- Kéri Katalin** (szerk., 2015): *Az európai pedagógusképzés metszetei*. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet, Pécs.

- Kocsis Mihály, Mrázik Julianna és Imre Anna** (szerk., 2012): *Megközelítési módok a tanári kompetenciák leírásához*. In: Kocsis Mihály és Sági Matild (szerk.): *Pedagógusok a pályán*. Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet, Budapest. 61-76.
- Kojanitz László** (2007): A tankönyvek minőségének megítélése. *Iskolakultúra*, XVII. évf. 6-7. sz. 114-126.
- Kojanitz László** (összeállította, 2014): *A tankönyvek új generációja. A kísérleti tankönyvek fejlesztésének koncepcionális háttere*.
http://www.ofi.hu/sites/default/files/attachments/a_tankonyvek_uj_generacioja_koncepcio_0.pdf
- Kőfalvi Tamás** (2006): *e-Tanítás. Információs és kommunikációs technológiák felhasználása az oktatásban*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Lakatosné Török Erika és Kárpáti Andrea** (2009): Az informatikai kompetencia, a pedagógiai gyakorlat és az innovációs sikeresség összefüggései az Európai Digitális Tananyagportál magyar kipróbálói csoportjában. *Magyar Pedagógia*, 3. sz. 227-259.
- Mayer József** (2008): *Adaptációs kézikönyv az intézmény szintű tanulói beilleszkedés elősegítéséhez*. Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet, Budapest.
<http://mek.oszk.hu/12900/12917/12917.pdf>
- Mayer József és Kőpatakiné Mészáros Mária** (szerk., 2011): *A szavak és a tettek. Sajátos nevelési igényű tanulók a közoktatásban a 21. század első évtizedében Magyarországon*. Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet, Budapest.
- Meleg Csilla** (2015): *Nevelésszociológia problémakörök és nézőpontok*. In: Varga Aranka (szerk.): *A nevelésszociológia alapjai*. Wlisslocki Henrik Szakkollégium, PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs. 2015. 19-47.
- Molnár Gyöngyvér** (2008): A 21. század iskolájának berendezése. In: Kárpáti Andrea, Molnár Gyöngyvér, Főző Attila László, Tóth Péter (szerk.): *A 21. század iskolája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 9-41.
- Molnár Gyöngyvér** (2016): A dinamikus problémamegoldó képesség mint a tudás elsajátításának és alkalmazásának képessége. *Iskolakultúra*, XXVI. 5. 3-16.
- Nádasi András** (2011): A megfelelő média kiválasztása. *Könyv és Nevelés*, 1. sz.
http://olvasas.opkm.hu/portal/felso_menusor/konyv_es_neveles/a_megfelelo_media_kivalasztasa
- Nagy József** (2010): *Új pedagógiai kultúra*. Mozaik Kiadó, Szeged.
- Nagy Mária** (2001): Felkészítés az iskolai gyakorlatra a cigány tanulók nevelése, oktatása területén. *Iskolakultúra*, 12. sz. 43-57.
- Nahalka István** (2002): *Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Konstruktivizmus és pedagógia*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Nahalka István** (szerk., 2006): *Hatékony tanulás. A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése*. III. ELTE PPK Neveléstudományi Intézet, Budapest.
- Németh András** (2015): A neveléstudomány nemzetközi modelljei és tudományos irányzatai. *Magyar Pedagógia* 115. évf. 3. sz. 255-294.
- Németh András** (2015): *Az iskolai tér, iskolaépítészet. A tanterem és berendezésének története*. In: Neveléstörténet az osztatlan tanárképzésben. Szerk.: Vörös Katalin PTE, Pécs.
http://polc.ttk.pte.hu/tamop-4.1.2.b.2-13/1-2013-0014/13/az_iskolai_tr_iskolapszet.html
- Neumann Eszter, Vida Júlia (2012): PISA-hatások Európában. *Educatio*, 3. sz. 361-371.
- Nikitscher Péter** (2016): *Milyen a jó pedagógus? – elvárások, szerepek, kompetenciák az empirikus kutatások tükrében*. <http://ofi.hu/publikacio/milyen-jo-pedagogus-elvarasok-szerepek-kompetenciak-az-empirikus-kutatasok-tukreben>
- Nyíri Kristóf** (2006): Virtuális pedagógia – a 21. század tanulási környezete. *Új Pedagógiai Szemle*, 7-8. sz. 30-39.
- Oktatási Hivatal** (2015): *A PISA és az Országos kompetenciamérés tanulságai* OH, Budapest.
https://www.oktatas.hu/koznevelés/meresek/aktualis_informaciok/pisa_okm_tanulsagai
- Petriné Feyér Judit** (2004): *A problémaközpontú csoportmunka*. Gondolat Kiadói Kör, Budapest.

- Pikó Bettina** (szerk., 2010): *Védőfaktorok nyomában. A káros szenvedélyek megelőzése és egészségfejlesztés serdülőkorban.* L'Harmattan, Budapest.
- Pintér Róbert** (szerk., 2007): *Az információs társadalom.* Gondolat – Új Mandátum Kiadó, Budapest. <http://mek.niif.hu/05400/05433/05433.pdf>
- Polónyi István** (2016): A neveléstudomány helyzete. *Iskolakultúra*, XXVI. 47-20.
- Reményi Judit** (2015): *Tanterv és standardok viszonya a nemzetközi gyakorlatban.* <http://ofi.hu/publikacio/tanterv-es-standardok-viszonya-nemzetkozi-gyakorlatban>
- Réti Mónika** (2016): *A tanterv szerepe és lehetőségei a tartalmi szabályozásban - nemzetközi kitekintés alapján.* <http://ofi.hu/tema/80/publication>
- Stéber Orsolya és Kereszty Orsolya** (2015): Az informális tanulás értelmezései a XXI. században. *Új Pedagógiai Szemle*, 9-10.sz. <http://folyoiratok.ofi.hu/uj-pedagogiai-szemle/lapszamok/2015-9-10>
- Suplicz Sándor** (2014): *A tanári minőség jegyei karakterrajzokban és esettanulmányokban.* In: Karlovitz János Tibor és Torgyik Judit (szerk.) (2014): *Vzdelávanie, výskum a metodológia.* International Research Institute, Komárno. 437-448. <http://www.irisro.org/pedagogia2013januar/0507SupliczSandor.pdf>
- Szépál Szilveszter és Kopasz Katalin** (2016): A kutatásalapú tanulás alkalmazása a tehetség gondozásban. *Iskolakultúra*, 26.3. 109-116.
- Szivák Judit** (2010): *A reflektív gondolkodás fejlesztése. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.* http://tehetseg.hu/sites/default/files/04_kotet_net.pdf
- Szivák Judit** (2010): *A vita: A vitakultúra fejlesztése. Szociális kompetenciák fejlesztése a vita segítségével.* (Oktatás-módszertani Kiskönyvtár; 12.) Gondolat Kiadó, Budapest. 2010.
- Szivák Judit** (2014): *Reflektív elméletek, reflektív gyakorlatok.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
- Szöke-Milinte Enikő** (2014): *A pedagógiai kommunikáció értelmezései.* In: Karlovitz János Tibor és Torgyik Judit (szerk.): *Vzdelávanie, výskum a metodológia.* International Research Institute, Komárno. 241-248. <http://www.irisro.org/pedagogia2013januar/0309SzokeMilinteEniko.pdf>
- Török Balázs, Szekszárdi Júlia és Mayer József** (2011): *Az iskolák belső világa.* In: Balázs Éva- Kocsis Mihály-Vágó Irén (szerk.): *Jelentés a magyar közoktatásról.* Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest. 273-294. <http://mek.oszk.hu/12800/12893/12893.pdf>
- Vajda Zsuzsanna és Kósa Éva** (2005): *Neveléslélektan.* Osiris, Budapest.
- Vass Vilmos** (2000): Az oktatás tartalmi szabályozása. *Iskolakultúra*, 6-7. 48-57.
- Vida Gergő** (2015): A tanulási zavarok hazai kategorizálásának problémái. *Autonómia és Felelősség* 2015. 3. sz. <http://www.kompetenspedagogus.hu/sites/default/files/05-autonomia-es-felelosseg-pte-btk-ni-2015-03szam.pdf>
- Vörös Anna** (2004): *Osztálytermi kommunikáció, tanár-diák interakciók.* In: N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): *Pszichológia pedagógusoknak.* Osiris, Budapest. 395-417.